TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK

VÁLOGATOTT REFERÁTUM GYŰJTEMÉNY

9.

GEOGRAPHICAL RESEARCH INSTITUTE
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

BUDAPEST

1990

Magyar Tudományos Akadémia
Földrajztudományi Kutató Intézet

T E R M É S Z E T I E R Ő F O R R Á S O K

A TK NSIR adatbázisra épülő
VÁLOGATOTT REFERÁTUM GYÜJTEMÉNY

9. szám

Összeállitotta: KISSNÉ ÁROKHÁTI ZSUZSANNA
Szerkesztette: Dr.RÉTVÁRI LÁSZLÓ
Kivitelezte: SZABÓ KLÁRA

Készült az MTA FKI
Természeti Erőforrások Koordinációs Iroda
gondozásában

Budapest, 1990. május

T A R T A L O M

I. A TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK KUTATÁSÁNAK MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI, TERMÉSZET- ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

SSZ= 880002471 TIP= 4 CCC 05880000019

Cim: **Rétegelt közegek matematikai modellezése földi és furat-gravimetriás mérési adatok, valamint szeizmikus mérések eredményei alapján**

Szerző: **Gyevicin, V.M.**

1987 184 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás célja: különböző rétegelt közegek és azok tömörségi felépitésének vizsgálata, ennek alapján a gravimetriás kutatási módszerek hatékonyabbá tétele és kiterjedt alkalmazása a kőolaj- és gázlelőhelyek kutatása, ill. feltárása terén.

A kutatás során elért új elméleti eredmények révén földi és furat-gravimetriás mérések alapján oldották meg a rétegelt közegek tömörségi szerkezetének matematikai reprodukálási feladatát. Olyan teorémákat határoztak meg, amely biztositja az adatbázist, ill. a valóságost megközelitő modell egyedüli megoldási lehetőségét.

A kutatás eredményeképpen kidolgozott algoritmusokat és programokat, valamint ajánlásokat hasznositásra átadták az illetékes szakminisztériumoknak és központi kutató intézeteknek. Az eredmények alkalmazása növeli a gravimetriás feltárás hatékonyságát. Az új elmélet és megoldási módszerek beépültek az egyetemi-főiskolai tananyagba. Hasznosithatók a kutatás eredményei általában véve a geológiai metszetek tanulmányozásában a kőolaj- és földgázlelőhelyek kutatásában, ill. feltárásában, valamint az ércgeofizika területén az érckészletek becslésére.

Illusztráció 14, táblázat 12, forrásmunka 141.

SSZ= 880002526 TIP=4 CCC 04880002051

Cim: Üledékes kőzetek részletes vizsgálati metodikájának kidolgozása, iterációs szeizmikus modellezés segitségével

Szerző: KRILOV, D.Ny.

1987 174 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: rugalmas hullámok mezői, célja: geofizikai kutatások hatékonyságának növelése, ill. a matematikai szeizmikus modellezés metodikájának, valamint az akusztikus karotázs számjegyes feljegyzések feldolgozásának fejlesztése.

Módszereket dolgoztak ki az akusztikus modellek számitógépes pontositására a szeizmikus kutatás adatai alapján. Eljárásokat, algoritmusokat és programokat dolgoztak ki, amelyek növelik a szeizmikus kutatás és az akusztikus karotázs hatékonyságát.

A kutatási eredmények alkalmazási területe: a kőolaj- és gázipari minisztérium, valamint földtani, geofizikai vállalatai és kutatóhelyei.

Illusztráció 37, táblázat 8, forrásmunka 114.

SSZ=880002489 TIP=4 CCC 048700018910

Cim: Földi geofizikai módszerek alkalmazása komplex hidrogeológiai és mérnöki-geológiai felvételezésben

Szerző: Zakrjakin, V.K.

1987 218 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás célja: geofizikai vizsgálatok információtartalmának, ill. gazdasági hatékonyságának növelése közép- és nagyléptékü felvételezésben (közép-kazahsztáni térségben).

A szerző feltárta a polarizálódás, a fajlagos elektromos ellenállás, a mágnesérzékenység, a szeizmikus hullámok terjedési sebessége korrelációs és funkcionális összefüggéseit a szemcseösszetétellel, a nedvességtartalommal, valamint a talajvizek gipsz- és ásványtartalmával. Elvégezte a közép-kazahsztáni térség körzetesitését a földi geofizikai módszerek alkalmazhatósága szempontjából és ajánlásokat tett optimális módszercsomagok alkalmazására adott körzetben a kőzetek hidrogeológiai és egyéb tulajdonságainak értékeléséhez.

Az eredmények gyakorlati hasznositása ebben a régióban évi több mint 150 ezer rubeles megtakaritást jelent.

Illusztráció 57, táblázat 17, forrásmunka 97.

SSZ= 880002511 TIP=4 CCC 04880001701

Cim: **A pontforrás elektromos terének számjegyes modellezése, réteges közegben lokális zárványokkal.**

Szerző: Szerebrennyikova, N.Ny.

1987 127 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző eredeti elgondolás kifejtésére vállalkozott. Módszert dolgozott ki lokális zárványokkal rendelkező réteges közeg direkciós feladatának megoldására, elsőként az egyenáramú elektromos kutatás (feltárás) elméleti kutatói közül. Ezen kivül hatékony számjegyes algoritmust állitott fel, kompakt és gyorsfutású programcsomagot készitett. Elsőként sikerült számitásos módszerrel feltárni az elektromos anomáliákat üledékkel betemetett érctesteken.

A kutatás eredményei felhasználhatók az érc- és müszaki geofizika, a térképezéses földtani kutatások területén.

Illusztráció 35, táblázat 3, forrásmunka 91.

SSZ= 880002434 TIP=3 CCC 02870074200

Cim: **Geológiai objektumok formális leirásával kapcsolatos elméleti kérdések és algoritmusok a prognosztizálási és számitógépes becslési feladatok megoldásához**

1987 113 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A geológiai objektumok automatizált prognosztizálási-becslési rendszerének kialakitásával összhangban a fenti kutatómunka célja az volt, hogy megoldást találjanak a földtani kutatási és feltárási helyszinek leirása felépitésével kapcsolatos elméleti-metodológiai kérdésekre. Egyebek között olyan algoritmusokat állitottak fel, melyek jelentősen növelik a megoldandó földtani előrejelzési feladatok eredményeinek megbizhatóságát.

A kutatás során elért eredményeket felhasználják a hidrogeológiai objektumok modell-rendszerének kialakitásához, ill. a hasznos ásványok új lelőhelyeinek kutatása és feltárása terén.

Illusztráció 100, táblázat 1, forrásmunka 181.

SSZ= 880006219 TIP=3 CCC 02880006531

Cim: **Szuszpenzió-dinamikai modellek vizsgálata számitógép alkalmazásával**

1987 33 old.

Csoport: B Nyelv: 570

A kutatás tárgya: szilárd részecskék vizben való ülepedésének folyamata, célja: vizben lebegő részecskék ülepedésére modellek kidolgozása, azok számitógépes vizsgálata és az alkalmazási terület meghatározása.

A kutatás során két- ill. háromdimenziós ülepedési modelleket készitettek. Az eredmények teljesen újszerüek.

Alkalmazási terület: a tengerekben szilárd anyagok betemetésének helykiválasztása.

Forrásmunka 18.

SSZ= 880002474 TIP=4 CCC 04880000443

Cim: **Felszin alatti vizekben tömegátviteli folyamatok tanulmányozása a bányamüvelésből eredő vizszennyezéssel összefüggésben (Bereznyikovói káliumlelőhelyek példáján)**

Szerző: **Szovagyina, L.**

1987 199 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: felszin alatti vizekben végbemenő migrációs folyamatok, ioncserélő folyamatokkal kisérve. Kutatási módszerek: matematikai-fizikai analitikus módszerei, számjegyes modellezés és számkisérletek, számitógépek segitségével.

A szerző megállapitotta, hogy milyen alapvető törvényszerüség áll fenn a cserélődő komponensek mozgásában összetett hidrodinamikai viszonyok között. Új programokat készitett a tömegátvitel inlineáris vizsgálatára, melyek növelik az ilyen kisérletek hatékonyságát és megbizhatóságát.

A feltárt új összefüggésekre épülő migráció-előrejelzési módszereket és számitógépes programokat elsődlegesen az Uralkalij termelési egyesülésnél kivánják hasznositani.

Illusztráció 47, táblázat 8, forrásmunka 119.

SSZ= 880002470 TIP=4 CCC 04880000833

Cim: **A vizkivétel vizsgálata szürési és térfogati mutatókban különböző (inhomogén) vizadó rétegekben (közép-kazahsztáni lelőhelyek példáján)**

Szerző: Burakov, M.M.

1987 195 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző új megoldást dolgozott ki a felszin alatti vizek filtrációja matematikai modelljének fizikai értelmezésére.

Új számitási módszereket ajánl a szürési folyamatok vizsgálatára és prognózist ad a Koktenkol-i bányák felszin alatti vizbefolyásaira. A kutatás eredményeinek segitségével megbizhatóan prognosztizálható a felszin alatti vizek szürése és az ezzel kapcsolatos becslések is pontosabbak.

A szürési számitási módszereket a kazahsztáni szinesfémbányászati minisztérium és egyesülései, valamint több szinesfémkitermelő vállalat és bánya hasznositja.

Illusztráció 33, táblázat 7, forrásmunka 176.

SSZ= 880003987 TIP=4 CCC 05880000173

Cim: **Hidrogeológiai viszonyok és agyagos talajokon az alagcsövezés hatásainak modellezése**

Szerző: Tumasz, R.A.

1987 403 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: lecsapolt földek vizháztartása és ennek szabályozásával kapcsolatos matematikai modellek. Célja: a lecsapoló melioráció hatékonyságának növelése a "felszini vizek - aerációs zóna - talajvizek" rendszer matematikai modelljeinek kidolgozása alapján, mely modellek lehetővé teszik a vizháztartás-jellemzők komplex előrejelzését.

A szerző feltárta a telitett szürési zónában a talajvizfolyások alakulásának térdimenzióját, s módszereket dolgozott ki a hidrológiai jellemzők komplex prognosztizálására, valamint elkészitette a lecsapolt területek vizháztartása számitógépes optimális szabályozásának sémáját.

A kutatási eredmények alkalmazásából eredő gazdasági haszon 914 ezer rubel évente. A kutatási eredmények felhasználói: termőföld-lecsapolási tervező vállalatok, elsősorban Litvániában.

Illusztráció 60, táblázat 50, forrásmunka 452.

SSZ= 880005240 TIP=4 CCC 04880002652

Cim: **A mezőgazdasági termelés szervezése**

Szerző: Szadikov, T.

1988 141 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: mezőgazdasági termelés szervezése nagy térségekben az öntözéses müvelés viszonyai között. A kutatás célja: erőforrás-eloszlási metodika kidolgozása az öntözéses földmüvelés fejlesztése céljából.

A szerző komplex metodikát dolgozott ki, amely magában foglalja a különböző minőségü földterületek összehasonlitó értékelésének

módszereit, az erőforrás-eloszlás optimalizálásának és a mezőgazdasági termelés helykiválasztásának modelljeit stb. Az optimalizálási eljárás kiterjed a talaj-savasodás csökkentésére. A számitások hatféle mezőgazdasági növény termesztésének elhelyezésére vonatkoznak 13 körzetben.

Illusztráció 4, táblázat 23, forrásmunka 101.

SSZ= 880000657 TIP=4 CCC 04880001726

Cim: **A Balti-, Barents- és Kara-tenger radioaktiv szennyezése nyugat-európai országok ipari hulladékaival**

Szerző: **Nyikityin, A.I.**

1987 142 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző először közöl mennyiségi adatokat arról, hogy az Angliából és Franciaországból származó ipari hulladékok céziumtartalma milyen mértékben okoz radioaktiv szennyezést a szovjet teengerekben általában és ezen belül az egyes térségekben.

A kutató által végzett számitások alapján előrejelezhető a nuklidok bekerülése a Szovjetunió tengereibe. A javasolt becslési módszereket és mérőmüszereket a Goszkomhidromet (Állami Hidrometeorológiai Hivatal) intézményeiben vezetik be.

A kutatás eredményei felhasználhatók a radioaktiv vizszennyezés ellenőrzésére a lokális források hatásának kitett körzetekben.

Illusztráció 29, táblázat 14, forrásmunka 120.

SSZ= 880003711 TIP=3 CCC 02870083041

Cim: **Nehézfémek toxikus hatása a növényekre, a talaj bioaktivitására**

1988 157 old.

Csoport: B Nyelv: 570

A kutatók mennyiségi adatokat mutatnak be jelentésükben a nehézfémek (Co, Cd, Pb, Zn) toxicitási küszöbértékének becsléséről, ill. azoknak a növények terméshozamára, a talajok biológiai aktivitására gyakorolt hatásáról. Módszereket dolgoztak ki a nehézfém-akkumuláció előrejelzésére mezőgazdasági növények termelésében, ajánlásokat tettek a mezőgazdasági termőterületek használatára toxikus szennyező hatás esetén az ország különböző talaj- és éghajlati övezeteinek adottságai szerint.

A kutatási eredmények a növénytermesztésben, agrokémiában hasznosíthatók.

Táblázat 55, forrásmunka 195.

SSZ= 880005158 TIP=4 CCC 04880002396

Cim: **Foszforitbányászat következtében lepusztult földek mezőgazdasági célú rekultivációja**

Szerző: **Akopov M.Ny.**

1988 298 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző új módszereket dolgozott ki lepusztult bányamüvelési területek mezőgazdasági rekultivációjára glaukonitos fedőkőzetek felhasználásával. Meghatározta a glaukonitos fedőréteg ésszerü vastagságát, ill. a legalkalmasabb növénymüvelési eljárásokat, növényfajokat, a szerves és mütrágya fajtákat és azok adagolását.

A glaukonitos fedőréteget rekultivációs célra eddig 600 hektáron használták. Az eljárás bevezethető az OSZFSZK nem fekete földű övezetének foszforitlelőhelyein.

Illusztráció 5, táblázat 34, forrásmunka 176.

SSZ= 880005161 TIP=4 CCC 04880003043

Cim: **Sztyeppi társulások szerkezeti-dinamikai elemzése (a Dnyeper—Molocsanszk-folyóköz példáján)**

Szerző: **Lebegyinszkij M.Ny.**

1987 163 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Dnyeper—Molocsanszk-folyóköz pusztai növénytársulásai, ill. ezek átalakulása a mezőgazdasági használat következtében.

A kutató tanulmányozta a szerkezeti mozgáselemzés alkalmazásának sajátosságait a mezőgazdasági táj állapotának előrejelzésére, és módszereket dolgozott ki a változások prognosztizálására. Kimutatta a Dnyeper—Molocsanszk-folyamközi természet-átalakulási folyamatok főbb tendenciáit, s ennek alapján ajánlások készültek e régió mezőgazdasági hasznositására.

A kutatási eredményeket átadták az ukrajnai vizgazdálkodási minisztérium öntözőrendszerekkel foglalkozó főosztályának és a kahovkai hidrogeológiai és meliorációs expediciónak. A kutatás eredményeit felhasználhatják az emlitett minisztériumhoz, ill. az ukrajnai mezőgazdasági termelési főhivatalhoz tartozó tudományos kutató és tervező intézetek.

Illusztráció 23, táblázat 6, forrásmunka 160.

SSZ= 8800003389 TIP=4 CCC 04880001804

Cim: Ökológiai értékelési elvek és módszerek a területi tervezésben (Ukrajna mezőgazdasági területeinek példáján)

Szerző: Rogozsin A.G.

1988 252 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás témája: Ukrajna erdős sztyepp területein (Poltava és Szumi területen) a mezőgazdasági körzetek újratermelő funkcióiban bekövetkezett antropogén károsodás.

Kidolgozták a területi ökológiai értékelés koncepcióját, mint a területrendezés és -tervezés kapcsán a tervezési döntések természetvédelmi megalapozásának eszközét, továbbá az ökológiai értékelés komplex és extrapolációs-prognosztikus skálái felépitésének módszerét. Elkészitették a balparti Dnyeper-mellék ökológiai értékelési térképét és körzetesitését. Az ökológiai értékelési metodika bekerült a "Poltava terület ökológiai, ill. társadalmi-demográfiai helyzete" c. tanulmányba.

A kutatás eredményei széleskörüen felhasználhatók a területi tervezési gyakorlatban.

Illusztráció 26, táblázat 10, forrásmunka 139.

II. ÁSVÁNYVAGYON-KUTATÁS ÉS -HASZNOSITÁS

SSZ= 880002457 TIP=4 CCC 04870019336

Cim: **A Dél-Gisszári magmatikus permi összlet geokémiai sajátosságai**

Szerző: **Mamadvafojev M.**

1988 304 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Dél-Gisszári hegyvonulat területén a korai permi intruziv-vulkanogén és késő permi bázikus bazaltoid összlet.

A szerző geokémiai vizsgálatokkal bizonyitotta a kora permi összlet kőzeteinek magmatikusságát, ill. leszármazását a bazaltmagmából. Megállapitotta számos érc-formáció prognosztizálásának kritériumait, továbbá a magmatitok érctelitettségének geokémiai indikátorait.

A kutatási eredmények alkalmazása növeli a higany-, réz-, molibdén-, fluorit- és egyéb lelőhelyek felfedezésének esélyét, ill. bőviti a kutatás-feltárás lehetőségeit a Dél-Gisszári hegységben.

Illusztráció 22, táblázat 46, forrásmunka 270.

SSZ= 880004884 TIP=4 CCC 04880002572

Cim: **Kőolaj- és gázelőfordulások keletkezésének paleotektonikai feltételei a Timano-Pecsorai tartomány paleozoikus metszetében**

Szerző: **Muranova G.F.**

1988 239 old.

Csoport: B Nyelv: 570

A kutatás célja: kőolaj- és földgázkészletek szelektiv előrejelzése paleozoikus üledékkőzetekben és ezek előfordulásának távlati becslése kevéssé feltárt körzetekben és nagy mélységekben a gázkutatás-feltárás ésszerü irányultsága érdekében.

A szerző tanulmányozta a Timano-Pecsorai régió paleotektonikai fejlődéstörténetét geokémiai és gázösszetétel vizsgálati eredmények, a metán szénizotóp-összetétele és hőmérsékleti adatok felhasználásával. Az adott tartományra elsőként határozta meg az olaj- és gáztartalom szelektiv előrejelzésének paleotektonikai kritériumait, s ezek figyelembe vételével végezte el a terület körzetesitését.A szénhidrogének minőségi állapota értékelési eredményeinek alapján meghatározta az olaj- és gázlelőhelyek főbb kutatási irányait. Kijelölte az elsődlegesen fontos kutatási körzeteket.

Ajánlásait részben bevezették a "Komigazprom" termelési egyesülésnél. A paleotektonikai kritériumok felhasználhatók még a balneológiai, termálviz lelőhelyek kialakulását tanulmányozó munkákhoz.

Illusztráció 48, táblázat 6, forrásmunka 144.

SSZ= 880002486 TIP=4 CCC 04880000317

Cim: **Nyugat-szibériai kőolaj- és gázmedence olaj- és gáztelitettségének hidrogeokémiai mutatói**

Szerző: **Csisztyakova, N.F.**

1987 250 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás célja: kőolaj- és földgáztelitettség regionális és lokális prognosztizálási módszereinek tökéletesitése a gázhidrogeokémiai mutatók komplex elemzése alapján.

A Nyugat-szibériai medence viszonyaira konkretizálták a felszin alatti vizek ion- és sóösszetétel szerinti osztályozását. Megállapitották a különböző tipusu vizek, ill. vizben oldott gázok területi elhelyezkedésének törvényszerüségeit a szénhidrogénkészletek eloszlásával és kialakulásával összefüggésben. Ajánlásokat dolgoztak ki a gáz- és olajtelitettség előrejelzésének tökéletesitésére a gázhidrogeokémiai kutatók elemzése alapján.

A kutatás eredményei az olaj- és gázlelőhelyek kutatásában és feltárásában hasznosithatók.

Illusztráció 42, táblázat 8, forrásmunka 139.

SSZ= 880002529 TIP=4 CCC 05880000124

Cim: **Nem szokványos kapilláris-árnyékolt olaj- és gázképződmények a terrigén tárolókőzetekben, azok kialakulási feltételei és kutatási lehetőségei**

Szerző: **Bolsakov, J.J.**

1987 229 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: kapilláris gátak a homokos kőzetekben. Célja: kapilláris csapdákban a szénhidrogén-felgyülemlés kritériumainak meghatározása, ill. kutatási metodika kidolgozása a kapilláris-árnyékolt lerakódásokra és ezek prognózisa a szibériai tábla keleti részében. Kutatási módszerek és eszközök: geológiai, fizikai és fiziko-kémiai eljárások, kapilláris nyomásmérő

"Dzseol" mikroszonda, Dron-3 difraktométer, kőzetnedvesedési képességet vizsgáló müszerek, elektrolizer stb.

A kutatók új tudományos elképzeléseket fogalmaztak meg a hidrofil ill. hidrofób jellegü szénhidrogén-felhalmozódások keletkezési felvételeinek, elhelyezkedési törvényszerüségeinek és kutatási lehetőségeinek tanulmányozására. Ajánlásokat dolgoztak ki a "Lenanyeftyegazgeologija" kutatási-feltárási egyesülés számára a kutatómunkák távlati irányaira vonatkozóan. Bebizonyitották az új tipusú szénhidrogén-készletek feltárásának lehetőségét a régi és új lelőhelyek területén, alacsony és közepes mélységü szinteken. Kidolgozták a távlati lelőhelyek prognosztizálására és értékelésére vonatkozó módszereket, valamint előrejelzést készitettek az ilyen tipusú készletekről a szibériai tábla keleti részében.

Illusztráció 43, táblázat 6, forrásmunka 160.

SSZ= 880004908 TIP=4 CCC 04880002806

Cim: **A földgáz és kőolaj képződésének és elhelyezkedésének sajátosságai a Murgabi mélyület szegélyén**

Szerző: **Muradov, B.**

1988 138 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás célja: kőolaj- és földgázkutató munkák eredményességének fokozása a Murgabi mélyület déli szegélyén, továbbá az elsődleges fontosságú kutatóhelyek kiválasztásának tudományos megalapozása.

A kutatás eredményei jelentősen gyarapitották e térség kőolaj- és földgáztelitettségének szerkezeti-tektonikai feltételeire vonatkozó ismereteket és elméletet. A kutatás során elkészitették a dauletabad-donmezi lelőhely keletkezésének hidrodinamikai modelljét.
A szerző ajánlásait a térség földtani kutatóexpediciói felhasználták a gyakorlati kutató-feltáró munkában.

Illusztráció 21, táblázat 5, forrásmunka 138.

SSZ= 880004900 TIP=4 CCC 05880000387

Cim: **Az izotóp geokémia és a földgázkeletkezés problémái**

Szerző: **Praszolov, E.M.**

1988 605 old.

Csoport: B Nyelv: 570

A kutatás célja: a gáznemü alkotóelemek teljes körének izotóp-összetételét meghatározó főbb tényezők feltárása, a földgázok keletkezésének kutatása.

Rendszerbe foglalták az izotóp-variácók okairól alkotott elképzeléseket, felvázolták a gázok mozgását az üledékes tároló-kőzetekben. Értékelték a palást-fluidumok szerepét a gázok keletkezésében, és meghatározták e folyamat izotopos ismérveit. Bemutatták a szupermély rétegek magas gáztartalmának bizonyitékait. Sémát készitettek a gázok keletkezéséről és mozgásáról, a nyugat-szibériai lelőhelyek kialakulásáról, továbbá eljárásokat dolgoztak ki a gázanomáliák értékelésére és a gázhidrát-képződés diagnosztizálására.

A "Gázképződési folyamatok értékelése nagy mélységben" c. ajánlást hasznositásra átadták a SZU Geológiai Minisztériumának. A kutatás eredményei a kőolaj- és földgázkutatás területén alkalmazhatók.

Illusztráció 105, táblázat 66, forrásmunka 371.

SSZ= 880002552 TIP=4 CCC 05880000218

Cim: **Fosszilis szervesanyag átalakulása tektonikus-szeizmikus folyamatok hatására (az olaj- és gázképződési probléma szempontjából)**

Szerző: **Szoroko, T.I.**

1988 383 old.

Csoport: B Nyelv: 570

A kutatás tárgya: heterogén szén- és olaj-gáztelitettségü medencék, ill. vizterek üledékes lerakódásai, melyekre különböző tektonikus-szeizmikus folyamatok jellemzők. A kutatás célja: a tektonikus-szeizmikus folyamatoknál felszabaduló energia hatásjellegének és szerepének az értékelése, az energiafolyamatok hatása az üledékes kőzetekben levő szervesanyag átalakulására, a kőolaj- és földgázképződésre.

A szerző új alaptételt dolgozott ki a réteges üledékes kőzetekben levő tektonikus-szeizmikus eredetü energia olaj- és gázképződésben betöltött lényegi szerepéről. Ajánlásokat dolgozott ki a tektonikus-szeizmikus folyamatok hatásának becslésére a kőolaj- és földgáztartalom perspektiváinak értékeléséhez, melyeket hasznositásra átadott az illetékes központi kutatóintézeteknek.

A tektonikus-szeizmikus tevékenységgel genetikusan összefüggő olajképződési zónák kijelölése elősegiti a lelőhelyek eddiginél megalapozottabb és célirányosabb kutatását és feltárását az előrejelzés pontositását.

Illusztráció 42, táblázat 102, forrásmunka 313.

SSZ= 8800004898 TIP=4 CCC 04880003266

Cim: **Érctestek radioimpulzusos sugárzásának dinamikai jellemzői, ill. ezek összefüggései az érctestek összetételével és felépitésével**

Szerző: **Noszkevics, V.V.**

1988 175 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A disszertáció szerzője kutatómunkája során a piezokvarcos (rezgőkvarcos), kvarc-szulfidos és szfalerites összetételü érctestek elektromágneses sugárzásának dinamikai jellemzőit tanulmányozta. A statisztikai elemzés módszereivel, kinematikus és dinamikus jellemzők szerint osztályozta a jeleket. Bemutatta

az ércek összetételének és felépitésének értékelésére alkalmas paramétereket. Konkrét ajánlásokat tett a rádióimpulzusos módszer eredményeinek értelmezésére.

A kutatási anyag felhasználható az ércek földalatti kutatásában és feltárásában, furások és bányamunkák nélkül.

Illusztráció 62, táblázat 18, forrásmunka 120.

SSZ= 880004882 TIP=4 CCC 04880002508

Cim: **Donyec-medence központi térségében a higany-ércesedés ásványi-geokémiai sajátosságai és az ércesedés prognosztizálásának kritériumai**

Szerző: **Kupenko, V.I.**

1988 264 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatómunka során elvégezték a lelőhelyek földtani szerkezeti térképezését, meghatározták az ásványképződési folyamat két produktiv szakaszának tipomorfikus társulásait és megállapitották ezek térbeni összefüggéseit az ércmező-szerkezet sorrendjében képződő elemeivel. Kidolgozták az ércesedés előrejelzésének ásványtani-geokémiai ismérveit és meghatározták ezek kapcsolatát a szerkezeti kutatási kritériumokkal. Felvázolták az adott térségben az elsőrendü fontosságú kutató-feltáró munkák volumenét és irányait.

Az ajánlásokat elsőként a Nyikitovszki Érckombinátban használták fel a kutató-feltáró munkák tervezéséhez, jelentős idő- és költségmegtakaritást érve el.

Illusztráció 45, táblázat 36, forrásmunka 136.

SSZ= 880004891 TIP=4 CCC 04880002313

Cim: **Az Urupi lelőhely (Észak-Kaukázus) mélyszintjeire vonatkozó földtani-kitermelési becslések metodikája**

Szerző: **Rjabov, G.V.**

1988 212 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: az Urupi réz-pirites lelőhely. Célja: az itteni érc-övezetes szerkezet és földtani-kitermelési modell tanulmányozása az érckészlet-növekedés céljából.

A szerző kidolgozta az Urupi lelőhely kialakulásának új szerkezeti-genetikai modelljét, az érclerakodások övezetességének értékelési metodikáját, ill. a kitermelhető készletek kondicióoptimalizálásának számitógépes módszerét.

A kondició-optimalizálási és kitermelési ajánlásokat az Urupi ércbánya tevékenységében hasznositják. A kutatási eredmények alkalmazása révén növelhető a kitermelhető érckészletek nagysága, a szerző gyakorlati ajánlásai pedig a térségben folyó földtani-feltáró munkák optimalizálását szolgálják.

Illusztráció 81, táblázat 12, forrásmunka 93.

SSZ= 880004903 TIP=4 CCC 04880003083

Cim: **Paleogén szénlerakódások kialakulássának feltételei az Ukrán táblán**

Szerző: **Guridov, Sz.A.**

1988 174 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: paleogén széntartalmú lerakódások az Ukrán tábla területén, az üledékes takaróréteg barnaszenei. Célja: a Dnyeper-medence barnaszén lelőhelyei kialakulási feltételeinek rekonstruálása és azok szerkezeti kapcsolatának kimutatása az Ukrán tábla bizonyos tektonikai elemeivel: szénrétegek morfológiai és összetételbeli változásainak törvényszerüségei és azok vizsgálata a lelőhelyek földtani szerkezeti elhelyezkedésének függvényében.

Az Ukrán tábla adottságaira konkretizálták a mélyrétegek szerkezetének szerepét a fedőrétegek szénképződményeinek kialakulásában. Megállapitották a bitumen- és fémtartalmú szenek eloszlásának övezetes jellegét. Felállitották a széntartalmú rétegek széles életkori skáláját és kimutatták a tengeri üledék szerepét a szén összetételében. Felvázolták a további tudományos kutatás irányait is.

A szenek anyagösszetételére vonatkozó kutatási eredmények beépültek a zsuravszki és mokrokaligorszki lelőhelyek kutatási-feltáró jelentéseibe. Az eredmények hasznositásának célja a szénlelőhelyek kutatásának és feltárásának • nagyobb eredményessége, ill. a régió természeti erőforrásainak ésszerü (komplex) kiaknázása.

Illusztráció 37, táblázat 6, forrásmunka 210.

SSZ= 890855776 TIP=4 NDK M04890905699

Cim: **Kutató-feltáró adatok értékelése a barnaszén-telepek földtani állapotának feltárásához**

Szerző: **Lehmann, A.**

1988 86 old.

Csoport: A Nyelv: 475

A széntelepek felépitése törvényszerüségeinek feltárása céljából - furat-mintavétel utján kapott geometrikus és anyagösszetételi információk alapján - kidolgozták a barnaszén telepek litosztratigrafikus felosztásának és modellezésének számitógépes módszerét. Ez lehetővé teszi mennyiségi összefüggések meghatározását a telep szerkezete, ill. a kitermelési technológia és a fogyasztók igényei között. A módszer elterjedtségi mátrixokkal dolgozik, melyek lehetővé teszik a normál metszetek kimutatását és egyidejüleg számtalan térbeni egység geológiai korrelációjának kiszámitását. A kapott litosztratigráfiás adatok alapján megállapitható az adott széntelep földtani állapota és területi változékonysága.

SSZ= 8800004905 TIP=4 CCC 04880003159

Cim: **Lelőhelyek geológiai-kitermelési tipizálása és az üzemi feltárási-kitermelési hálózat optimalizálása**

Szerző: **Kaplin, O.A.**

1988 206 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás célja: krizotilazbeszt-lelőhelyek tipizálása egységes elvek szerint és a feltárási-kitermelési hálózat optimális paramétereinek meghatározása.

Első izben készült geológiai szempontú kitermelési osztályozás ilyen lelőhelyekről. Megállapitották a lelőhelyek emeletes szerkezetét és meghatározták az ércesedési paraméterek változékonyságának mértékét. Az ércképződményekről készült tipusrendszer lehetővé teszi az ércminőség és -dusithatóság pontosabb lokális prognosztizálását az azbesztkombinátok tervezéséhez.

A feltáró-kitermelő hálózat ésszerüsitésére tett javaslatok bevezetése 350 ezer rubeles megtakaritást tett lehetővé. A kutatási eredmények felhasználói: "Kusztanajazbeszt", "Orenburgazbeszt" "Tuvaazbeszt" kombinátok.

Illusztráció 47, táblázat 21, forrásmunka 100.

SSZ= 880004880 TIP=4 CCC 04880002502

Cim: **Dél-moldáviai pliocén bentonitok ásványtani és fiziko-kémiai tulajdonságai**

Szerző: **Bolotyin, O.A.**

1987 342 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás célja: bentonitok anyagösszetételének, ásványtani jellemzőinek, ill. fizikai-kémiai és technológiai tulajdonságainak megismerése. Kutatási módszerek: röntgen-difraktometria (Dron-3), hőelemzés (derivatográf), elektronmikroszkópos vizsgálatok (UEMV-100K, Tesla-540), kalorimetria (DAK 1-1), infravörös szinképmérés (IR-20) stb.

A kutató meghatározta a bentonit-agyagok legjellemzőbb minőségi eltéréseit. Tanulmányozta a kőzetképző montmorillonit kristálykémiai és szerkezeti sajátosságainak hatását a fizikai, kémiai és adszorpciós-szerkezeti tulajdonságokra, valamint a bentonitok savas és elektrokémiai aktiválódásának mechanizmusát, melynek alapján meghatározható az optimális kezelési időtartam a megfelelő tulajdonságu szorbensek előállitásához. A szerző becslést készitett a bentonit-agyagok népgazdasági hasznositásának távlatairól és ajánlásokat tett a bentonit-nyersanyag minőségének meghatározására. Új technológiai megoldást javasolt a keramzit-minőség javitására új, nem fütőanyagjellegü szerves adalékok alkalmazásával. Eljárást dolgozott ki a bentonit-agyagok viztisztitási célú hasznositására.

A kutatás eredményeit a Kisinyovi Építőanyaggyárban, Kantemit város viztisztitó létesitményein stb. hasznositják.

Illusztráció 87, táblázat 60, forrásmunka 137.

III. A VIZI ERŐFORRÁSOK VÉDELME ÉS HASZNOSITÁSA

SSZ= 890871300 TIP=3 ROM R5539

Cim: **Antropogén tényezők hatása a vizfolyások alakulására, ill. becslési módszerek a természetes vizháztartás módosulására**

1986

Csoport: A Nyelv: 565

A kutatás célja olyan gyakorlati problémák megoldása volt, mint a vizfolyások képződésének vizsgálata hegyi lejtőkön és kisebb vizrajzi medencékben. Ennek keretében került sor a folyamatok jellemzőinek meghatározására és e jellemzők, ill. a kialakulási tényezők közötti összefüggések pontositása; az erdő szabályozó szerepének tanulmányozására a különböző erdősültségü kisebb medencékben (figyelembe véve az erdő talajerozió-gátló hatását is), az emberi tevékenység, a vizfolyások képződése, ill. üledékek képződése közötti kölcsönhatás vizsgálatára, továbbá a hidrológiai számitásokhoz szükséges némely fontos hidrológiai mutató pontositására.

A kutatási eredmények közül kiemelendők az állandó infiltrációs görbék, melyeket néhány tipikus zóna szerint pontositottak az esőzés intenzitása és a talajtipusok függvényében az esőzési-vizfolyási folyamatok matematikai modellezésével (figyelembe véve az erdők hatását a lefolyás maximális hozamára és fizikai együtthatóira, ugyszintén a megelőző időszakok csapadékmennyiségét, a lejtést és a talaj összetételét). Új vizsgálati adatokat kaptak a vizfelhalmozódás és a medermozgás időtartamára vonatkozóan.

SSZ= 8908712304 TIP=3 ROM R5543

Cim: **Hasznositható felszin alatti vizkészletek értékelése Erdély és Moldva területén**

Csoport: B Nyelv: 565

Az állami hidrológiai szolgálat, valamint a különféle vizgazdálkodási vállalatok által a jelzett területekről kiadott hidrológiai adatok feldolgozása alapján a kutatók regionális méretekben határozták meg a talaj felső és mély rétegeiben a hasznositható vizkészleteket. Erről 1:100000 léptékü térképeket készitettek, amelyeken behatárolják a különböző nagyságrendü készleteket és jelzik a maximális kihozatal nagyságát.

A kutatás eredményeit felhasználják a vizrajzi medencék komplex feltárásának tervezésében, valamint a népgazdasági vizmérleg számitásokhoz.

SSZ=890871306 TIP=3 ROM R5545

Cim: **Vizminőség-figyelés Románia területén a szerves klórvegyületekkel való szennyezés megállapitására**

1986

Csoport: B Nyelv: 565

A kutatási jelentés ismerteti és feldolgozza a közel száz ellenőrző ponton kapott adatokat a felszini vizek szerves klórvegyületekkel (rovarirtószerekkel) való szennyezettségéről.

Megállapitották, hogy az NSN és DDT tipusu vegyszerek az összes vizsgált övezetben kimutathatók, egyidejüleg azonban jelentősen csökken a DDT okozta szennyezettség, ami e vegyszer mezőgazdasági felhasználásának korlátozásával magyarázható. Az NSN-tartalmu szerek koncentrációja a megengedett határérték alsó szintjén maradt. A kutatómunka során bebizonyosodott, hogy folytatni kell a vizsgálatokat elegendő adat gyüjtésére ahhoz, hogy az egész ország területén követhető és értékelhető legyen a vizminőség alakulása a fenti vegyszerekkel való szennyezettség figyelembe vételével. A kutatási jelentés konkrét intézkedéseket javasol a további szennyezés megelőzésére.

SSZ=880002531 TIP=4 CCC 05880000176

Cim: **Hődinamikai folyamatok vizsgálata a geotermális lelőhelyek feltárásánál**

Szerző: **Parijszkij J.M.**

1987 420 opld.

Csoport: B Nyelv: 570

A kutatás tárgya: hődinamikai folyamatok a geotermális lelőhelyek feltárásánál, célja: a folyamatok törvényszerüségeinek tanulmányozása és hatékony technológia kidolgozása az ilyen lelőhelyek feltárására és üzembe állitására.

A kutatómunka során matematikai és fizikai modellezést, laboratóriumi és számitógépes kisérleteket végeztek. Új módszereket dolgoztak ki és új megoldásokat találtak több tipusfeladatra a felszin alatti termohidrodinamika terén a geotermális lelőhelyek feltárásának, a furások módszereinek javitására. Ezek közül a hasznositható vizkészletekre a visszaszivattyuzás hatásának vizsgálatát célzó kisérleti metodikát használták fel a mutnovi lelőhely feltárási tervének kidolgozásánál.

A szerző munkájával egy új hulladékmentes technológia alkalmazását alapozta meg, különösen a repedéses-eres tipusu termálviz-lelőhelyek kiaknázására és üzemeltetésére.

Illusztráció 67, táblázat 31, forrásmunka 153.

SSZ=880002494 TIP=4 CCC 04880000626

Cim: **Hévizek lelőhelyein a hidrodinamikai kölcsönhatások főbb törvényszerüségei**

Szerző: **Krivosejev, V.P.**

1987 156 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: matematikai modell felállitása a Naguti feltörő hévizforrás és más hasonló források hidrodinamikai sajátosságairól.

A szerző meeghatározta a felszin alatti vizek mélységi terjedése (eloszlása) intenzitásának hatását a feltörő hévizforrások képződésére és a természetes héviz-készletek kialakulására a Naguti forrás példáján. A kutatás eredményei révén megbizhatóbb számitások készithetők a hasonló tipusu ásványvizek lelőhelyeiről és kiaknázható készleteiről.

Az eredmények elsődleges felhasználói: Szevkavgeologija egyesülés, gruziai és örményországi bányászati vállalatok, a SZU Egészségügyi Minisztériuma Termál- és Ásványvizkutató Igazgatósága, a SZU gyógyüdültetési központi intézményei.

Összefoglalva: a szerző metodikai ajánlásokat dolgozott ki a kutató-feltáró munkák ésszerü szervezésére héviz-források feltárása céljából, továbbá értékelést adott az ilyen vizkészletekről és kidolgozta a héviz-hasznositás optimális sémáját az adott térségben.

Illusztráció 16, táblázat 7, forrásmunka 108.

SSZ=880002445 TIP=3 CCC 02870085159

Cim: **Agressziv ásványos vizek hidrogeológiai vizsgálati rendszerének fejlesztése**

1987 61 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: magas ásványtartalmú agressziv vizek lelőhelyei, célja: az ilyen vizek hidrogeológiai vizsgálati rendszerének továbbfejlesztése.

A kutatók kidolgoztak, kisérleti uton kipróbáltak és alkalmazásra ajánlottak egy differenciális szüktartományú nyomásmérő

készüléket, valamint a hidrogeológiai mutatók ellenőrzésére egy automatikus rendszert.

A kutatás eredményei a nagymértékben ásványosodott agressziv vizek lelőhelyeinek kutatásában és feltárásában hasznosithatók.

Illusztráció 14, táblázat 3, forrásmunka 18.

SSZ=880004081 TIP=4 CCC 04880002893

Cim: **Kénhidrogénes vizek tisztitásának ésszerü módszerei**

Szerző: **Ignatyenko, Sz.I.**

1988 241 old.

Csoport: B Nyelv: 570

A szerző számitási képleteket dolgozott ki az oxidáló reagensek adagjainak és vizben oldott kén koncentrációjának meghatározására. Kimutatta a kénes hidroszolok fizikai-kémiai tulajdonságai változásának törvényszerüségeit. Metodikát dolgozott ki az optimális koaguláns-dózis meghatározására. Elméletileg és kisérletekkel is megalapozta a kontakt és centrifugális derités, a kénes hidroszolok villamos szürésének alkalmazási területeit. Ajánlásokat dolgozott ki a vizkéntelenitési eljárások rendeltetési céltól függő kiválasztására, továbbá technológiai folyamatábrákat készitett.

A kutatás eredményeit a viztisztitó berendezések tervezésénél alkalmazhatják, kénhidrogéntartalmú természetes vizek ill. szennyvizek tisztitására, továbbá artézi vizek ivóvizként való hasznositására szolgáló előkezelő telepeken.

Illusztráció 46, táblázat 23, forrásmunka 152.

SSZ=880002507 TIP=4 CCC 04880000711

Cim: **A Taskent melléki artézi medence (Szenomanszk) vizkivételi létesitményének területén az ásványosvizek képződésének sajátosságai**

Szerző: **Ahmedov, A.G.O.**

1987 134 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző tudományos vizsgálódásának tárgya a szenomanszki vizadó összlet hidrogeológiai felépitése volt.

Felvázolta a hidrogeológiai blokkok elhelyezkedését, prognosztikus értékelést adott az ásványtartalmú vizek hasznositható készleteiről a vizadó összlet blokkos hidrogeológiai felépitését figyelembe véve. Meghatározta az egyes blokkok üzembe vételének ésszerü módjait a felhasználótól függően, továbbá szükségesnek itélte egy olyan állandó kisérleti telep létesitését, ahol tovább fejleszthetnék a kutatási és becslési módszereket, hasonló adottságú kiaknázható vizkészletek feltárása céljából.

A kutatás eredményeit részben már alkalmazzák a "Szredazgeominvod" és a Taskent környéki hidrogeológiai expedició szakemberei, de szélesebb körben is felhasználhatók a mély vizadó talajszintek hidrogeológiai kutatása és feltárása területén.

Illusztráció 14, táblázat 12, forrásmunka 97.

SSZ=890311650 TIP=3 BOL 80125082

Cim: **A Fekete-tenger szennyeződésének vizsgálata**

1986 82 old.

Csoport: B Nyelv: 115

A kutatási jelentés ismerteti a Fekete- tenger parti vizének biogén elemekkel való elszennyeződését és a leginkább előidéző

forrásokat (állattenyésztő telepek, városi és ipari szennyvizek, mezőgazdasági termőföldek stb.). Ajánlásokat tesz a legmegfelelőbb eljárásokra a termőföld szennyezettségének csökkentésére és megszüntetésére, a higtrágya hasznositására és a szennyvizek foszfortalanitására. Emelett több konkrét intézkedést javasol a szennyező elemek mennyiségi csökkentésére, a Fekete-tenger parti vizek védelme érdekében.

SSZ=880004914 TIP=4 CCC 04880003814

Cim: **A Fekete-tengeri igazgyöngy képződésének kőzettani és geokémiai sajátosságai**

Szerző: **Ribak, J.Ny.**

1988 217 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző elsőként végezte el a Fekete- és Azovi-tengeri igazgyöngy célirányos komplex vizsgálatát.

Meghatározta a külső feltételek hatását az igazgyöngy képződésére. Továbbfejlesztette a bio-ásványképződmények keletkezéséről meglevő ismereteket. Meghatározta a Fekete-tengeri igazgyöngy nemesitési eljárásait, melyek segitségével az ékkőként hasznositható. Feltárta azokat a körzeteket, ahol a hidrológiai viszonyok legkedvezőbbek kiváló minőségü igazgyöngy kifejlődésére.

A kutatás eredményeit a SZU Halászati Minisztériumának vállalatai alkalmazzák, melyek kagylótenyésztésre szakosodtak.

Illusztráció 51, táblázat 22, forrásmunka 236.

SSZ=880006222 TIP=3 CCC 02880002956

Cim: **A Pripjaty-hajlat üledékes kőzetei pórusoldatainak vizsgálata a felszin alatti vizek kémiai összetételének alakulása szempontjából**

1987 233 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: pórusoldatok, üledékes kőzetekben képződő talajvizek és ezek változásai a technogén hatásviszonyok között (vegyigyárak, káliumkombinát, mezőgazdasági üzemek stb.). A kutatás célja: vizsgálati módszerek kidolgozása olyan jelző-elemek meghatározásához, amelyek szennyezik a talajvizet az antropogén hatásviszonyok között.

Módszert dolgoztak ki a hidroszféra szennyeződés vizkémiai előrejelzésére a pórusoldatok kémiai összetételének vizsgálati adatai alapján.

Illusztráció 27, táblázat 30, forrásmunka 173.

SSZ=880000384 TIP=4 CCC 05880000004

Cim: **Vizi növényzet változásai a nagy tavak eutrofizálódása során**

Szerző: **Petrova, Ny.A.**

1987 335 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: mérsékelt égövi nagy tavak vizi növényzete az antropogén eredetü eutrofizálódás viszonyai között, célja: a növényzet és az egyes fajták szerkezeti és funkcionális jellemzői változásának elemzése, mely változás a növényzet törvényszerü átalakulását mutatja a foszforterhelés növekedésével.

A szerző elsőként mutatta ki elméletileg és kisérletekkel a fitoplankton-successio mechanizmusát a foszforterhelés hatására. Tudományos munkájának eredményei szolgáltak alapul a SZU Minisztertanácsának határozatához a Ladoga-, Onyega- és Ilmeny-tó fokozott védelmét és ésszerü hasznositását célzó intézkedésekhez. A kutatómunka eredményeit bemutatták a SZU Népgazdasági Kiállitásán és bronzéremmel jutalmazták. A SZU Állami Tudományos-müszaki Fejlesztési Biztsága keretében realizálják az észak-nyugati nagy tavak eutrofizálódásának megelőzésére a szerző által tett ajánlásokat.

A kutatás eredményeit felhasználhatják a vizvédelmi tervezésben, a tavak környezeti állapotának figyelésében.

Illusztráció 42, táblázat 44, forrásmunka 370.

SZ=880004251 TIP=4 CCC 04880002871

Cim: **A Dnyeszter-medence hegyi folyóiban a vizi növényzet alakulásának sajátosságai**

Szerző: **Cseredarik, M.I.**

1987 173 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: a Dnyeszter-folyó felső folyása és hegyi mellékfolyói (Sztrij, Szvicsa, Lomnica, Bisztrica). A kutatás célja: a hidrokémiai mutatók változási törvényszerüségeinek tanulmányozása, továbbá a Felső-Dnyeszter-medence hegyi folyóiban a szerves plankton primer termékeinek és lebomlásának vizsgálata, figyelembe véve számos antropogén tényező hatását.

A szerző általános higiéniai-biológiai értékelést készitett a Dnyeszter-medence hegyi folyóinak vizminőségéről, meghatározta e térségben az antropogén eutrofizálódás mértékét. Kimutatta, milyen hatása van az árvizeknek a hegyi folyók vizének hidrokémiai mutatóira és a fitoplankton képződésére. Ajánlásokat dolgozott ki az antropogén eutrofizálódás mértékének meghatározására és a vizminőség értékelésére a Dnyeszter-medence és a Dnyeszteri Vizlépcső viszonyai között.

A szerző ajánlásait bevezette a Dnyeszteri Vizlépcső tározóüzemeltetési igazgatósága, s felhasználja az Ukrajnai TA Hidrobiológiai Intézete. Az eredmények alkalmazhatók ökológiai előrejelzések készitéséhez a vizfolyások hidrobiológiai és hidrokémiai jellemzőinek változásáról az eutrofizálódás miatt.

Illusztráció 13, táblázat 31, forrásmunka 211.

IV. TALAJ- ÉS TERMŐFÖLDHASZNOSITÁS, A TERMŐKÉPESSÉG NÖVELÉSE

SSZ=880005231 TIP=4 CCC 04880002635

Cim: **Talajok viz- és tápanyag-háztartásának szabályozása erózió-gátló müvelésnél lejtős és erdős-sztyep területeken**

Szerző: **Bacsmanov, J.I.**

1988 190 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: fekete földü erdős sztyep, gyengén lemosódott kilugozódott csernozjom, ill. gabonafélék és kapásnövények termesztése. A kutatás célja: alapvető müvelési eljárások eróziógátló hatékonyságának értékelése, a nedvességtartalom, a tápanyagmozgás, ill. terméshozam vizsgálata.

A szerző behatóan tanulmányozta az alapmüvelési eljárások hatását a talaj erózióellenállóságára, hogy ajánlásokat tegyen a termelőknek a legjobb módszerek kiválasztására. Vizsgálta és kisérleti uton meghatározta lejtős talajon a keresztirányú szántás hatását a talaj erózióellenállóságára. A talajnedvesség visszatartására kidolgozott új talajmüvelő szerkezeteket szabadalom védi.

Táblázat 47, forrásmunka 206.

SSZ=880003811 TIP=4 CCC 04880000181

Cim: **Talajok biokémiai tulajdonságainak változása a rekreációs terhelés hatására a Moszkva környéki parkerdős zónában**

Szerző: **Kujbisev, Sz.V.**

1987 180 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző homokos és agyagos összetételü gyepes-podzolos talajokat tanulmányozott a Moszkva környéki erdei fenyős és lucos erdőkben.

A kapott eredmények alapján megállapitást nyert, hogy a rekreációs terhelés növekedése a talajban végbemenő biokémiai folyamatok aktivitásának csökkenéséhez vezet. A szerző kimutatta a talajmozgás jellemző sajátosságait, valamint a talajok tulajdonsága térbeni változékonyságának jellemzőit a rekreációs rendeltetésü erdőkben. A kidolgozott diagnosztikai mutatók lehetőséget adnak a pihenési célokat szolgáló erdőkben a talajok biológiai állapotának értékelésére. Megállapitást nyert, hogy a gyepes-podzolos talajok romlásáról, ill. annak mértékéről pontos információt ad az invertáz, amiláz, ureáz és kataláz aktivitása a 0-10 cm-es felső rétegben, továbbá a talajban képződő széndioxidmennyiség.

A kutatási eredmények alapján a Zagorszki Erdőgazdaság területén megfelelő intézkedéseket tettek a leromlott talajú erdők helyreállitására.

Illusztráció 9, táblázat 34, forrásmunka 243.

SSZ=880003652 TIP=3 CCC 02870078963

Cim: **Gyepes-podzolos talajok termőképességének fokozása és a szerves mütrágyák hatékonyabb felhasználása**

1986 612 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: állandó vetésforgók és rövid terepkisérletek különböző mezőgazdasági növényekkel. A kutatás célja: mütrágyák hatékonyságának vizsgálata a talajok tápanyagellátottságától és a növényfajták biológiai sajátosságaitól függően: új foszfortartalmú mütrágyák kipróbálása szórásos és lokális talajba vitellel.

A mütrágyák sávos talajba juttatásának módszere a gabonafélék terméshozamát 2-5 q/ha-ral, a borsóét kb. 4 q/ha-ral, a kukorica zöldmasszáét kb. 40 q/ha-ral növelte. A kutatók ajánlásokat dol-

goztak ki a mütrágyafélék következő ötéves időszakra szóló felhasználására, és meghatározták a termésnövekedési normákat.

A kutatási eredmények alkalmazásával jelentős gazdasági haszonra tettek szert. Az eredmények széleskörüen hasznosithatók Oroszország, Belorusszia, a Baltikum stb. mezőgazdasági termelőszövetkezeteiben.

Illusztráció 3, táblázat 337.

SSZ=880005286 TIP=4 CCC 05880000293

Cim: **Ukrajna nem fekete földű övezeteiben a talajok változási törvényszerüségeinek vizsgálata intenziv földmüvelési viszonyok közt**

Szerző: **Hrincsenko, T.A.**

1987 566 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző a bal- és jobbparti Poleszje, az Elő-Kárpátok és Kárpátalja gyepes-podzolos talajait, valamint az ukrajnai nyugati erdőssztyep szürke és sötétszürke erdei talajait vizsgálta.

Diagnosztizálta a talajképződés fizikai-kémiai, kémiai és mikrobiológiai folyamatait. Meghatározta az ukrajnai nem fekete földű övezeti talajok savasságának, kalcium-, kálium- és hidrogénion tartalmának optimális mutatóit, figyelembe véve az intenziv mezőgazdasági müvelést. Új fogalmat vezetett be a potenciális káliumos puffer-képesség energetikai sürüségére. Komplex értékelési módszert dolgozott ki a talajok müvelhetőségi mértékének becslésére összesitett minőségi mutató alapján. Meghatározta a meszezési normákat különböző tipusú savanyú talajokon az eredeti savasság és a mechanikai összetétel függvényében. Kiszámitotta az ukrajnai savanyú talajok mész-igényét az elkövetkező ötéves időszakra, valamint kimutatta a mész és a foszforgipsz, ill a szénflotációs hulladékok együttes bevitelének nagy hatékonyságát (mely egyben energiatakarékos technológia).

A mészfelhasználási normákat jóváhagyta az országos agrokémiai központ, a mész és foszfogipsz együttes talajba juttatásának módszerét pedig a Rovno és Szumi területeken vezették be 2,3 ezer hektáron 78 ezer rubel megtakaritást érve el.

Illusztráció 49, táblázat 131, forrásmunka 634.

SSZ=880004106 TIP=4 CCC 04880002761

Cim: **Dél-Ukrajnai öntözött csernozjomok kémiai tulajdonságainak vizsgálata az öntözőviz minőségével összefüggésben**

Szerző: **Hohlenko, T.Ny.**

1987 263 old.

Csoport: A Nyelv. 570

A szerző arra vállalkozott, hogy egységes termodinamikai kritériumokat dolgozzon ki az öntözőviz minőségének és az öntözött talajok állapotának értékelésére a felszini kilugozódás és elszikesedés mechanizmusának feltárása céljából.

Az öntözőviz minőségének értékelésére először ajánlották az öhntözőviz és a talaj kationjai kölcsönhatási lehetőségének összevont mutatóit, ami lehetővé tette a várható változások mértékének megállapitását. Ezt a talajváltozás-értékelési módszert a köztársaságban több helyen bevezették, az egységköltségre vetitett megtakaritás 2,3 rubel. A kutatás eredményeit széleskörűen alkalmazhatják a talajkutatás és talajmüvelés terén, elsődlegesen az ukrán Vizgazdálkodási és Mezőgazdasági Minisztérium tervező-üzemeltető szervezeteiben.

Illusztráció 11, táblázat 76, forrásmunka 267.

SSZ=880003911 TIP=4 CCC 04880001095

Cim: **Humusztartalom mennyiségi-minőségi változásának összehasonlító vizsgálata**

Szerző: **Gyegtjarov, V.V.**

1987 203 old.

Csoport: A Nyelv: 570

Az ukrajnai természetvédelmi területek csernozjom, valamint sötét gesztenyebarna talajának vizsgálata utján a szerző új ismeretekre tett szert a szerves talajrészek kolloid-kémiai jellemzőinek változásairól különböző mértékü antropogén terhelés hatására, és kimutatta e változások törvényszerüségeit. Szoros korrelációs kapcsolatot fedezett fel a mezőgazdasági növények terméshozama, valamint a humuszváltozás mennyiségi és minőségi mutatói között. Javaslatot tett új paraméterek alkalmazására a szerves talajrészek minőségi átalakulásának ellenőrzése céljából. A talaj humuszállapota ellenőrzésének módszereit vezették be az ukrajnai természetvédelmi területeken, valamint a Donyeck területi novoazovszki járási Majak Kolhozban.

A kutatási anyagokat felhasználja a Harkovi Mezőgazdasági Kutatóintézet.

Illusztráció 7, táblázat 41, forrásmunka 280.

SSZ=880005263 TIP=4 CCC 04880002987

Cim: **Talajmeliorációs feltételek és talajképződési folyamatok optimalizálása a Kubány-deltában**

Szerző: **Kuznyecov, V.L.**

1988 175 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző tőzeges, réti-mocsaras és réti talajokat vizsgált a temrjukszki rizstermesztő rendszer területén. A kutatás célja: tudományos alapokra helyezni az öntözőrendszerek tervezésének és rekonstrukciójának helyes megközelitését, pontositani a talajképződési folyamatok irányultságát a rizstermesztés szempontjából, s az alkalmazott eljárások optimalizálásához.

A talajmeliorációs mutatókat először hozták összefüggésbe a rizstermesztő rendszerek tervezésével és a terméshozammal, s ennek alapján modellezték a talajok optimális állapotát, a megfelelő körzetesitéssel.

A kutatás eredményeit a gyakorlatban alkalmazzák, a talajképződési folyamatok optimalizálása 10,4–19,5 q/ha termésnövekedést eredményez.

Illusztráció 15, táblázat 37, forrásmunka 173.

SSZ=880003787 TIP=4 CCC 05880000013

Cim: **Hegyvidéki erdei talajok Dél-Uralban**

Szerző: **Mukatanov, A.H.**

1987 385 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutató a déli-urali talajtakarót és hegyvidéki erdei talajokat tanulmányozta a Baskiria területén. A kutatómunka célja: talajtipusok elterjedési törvényszerüségeinek megállapitása, a hegyi-erdei talajok genetikai természetének feltárása, a talajváltozások értékelése és talajtérképek készitése, talajföldrajzi körzetesités és az ésszerü talajhasználat módjainak meghatározása.

A szerző osztályozta a dél-uráli talajokat, s a talajtérképeken először határolta be a hegyi-erdei barna talajokat. Kimutatta az erdős társulások meghatározó szerepét a talajtakaró stabilitásában.

A kutatás során kidolgozott talajtérképeket, osztályozási rendszert felhasználja a baskiriai Tervhivatal, a Köztársasági Talajtani Kutatóintézet stb.

Illusztráció 36, táblázat 65, forrásmunka 451.

SSZ=880003786 TIP=4 CCC 05880000012

Cim: **Autonóm talajképződés Közép-Szibéria déli részén**

Szerző: **Gorbacsov, V.Ny.**

1987 549 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: Közép-Szibéria déli részének talajai, célja: a talajképződés fő irányainak meghatározása hegyvidéki és fennsiki viszonyok között, a főbb talajtipusok ökológiai-földrajzi sajátosságainak megállapitása, az ökológiai, közte az antropogén tényezők hatásának felmérése a talajképződésre, valamint a főbb talajtipusok termőképességének értékelése az ésszerü hasznositás és védelem lehetőségeinek felvázolásával.

A szerző megalapozta azt a feltételezést, hogy Közép-Szibéria déli részében a talajok és a talajtakaró sajátságos állapota a különböző irányú tájrendezések, a talajképző kőzetek sajátosságai és a bioklimatikus adottságok együttes hatásának következménye. A kutatás során készitett talajtérképeket jóváhagyták az illetékes kutatóintézetek.

A talajtérképezési anyagok gyakorlati alkalmazása biztositja a talajok ésszerübb népgazdasági hasznositását. A kutatási eredmények alkalmazási területe: talajtan, talajföldrajz, ökológia, erdő- és mezőgazdaság.

Illusztráció 32, táblázat 158, forrásmunka 580.

SSZ=880003675 TIP=3 CCC 02870079534

Cim: **Eróziógátló területrendezés a talajok szél- és vizeróziójának együttes megjelenése esetén**

1987 28 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: Celinográd terület termőföldjei figyelembe véve a szél- és vizerózió együttes hatását, célja: módszerek kidolgozása az eróziógátló területrendezésre ilyen hatásviszonyok között.

A kutatók értékelési módszereket dolgoztak ki az egyes körzetek erózió-veszélyeztetettségének meghatározására és az eróziógátló intézkedések gazdasági hatékonyságának megalapozására. A kutatási eredmények a mezőgazdasági területek rendezésében hasznosithatók.

SSZ=880003825 TIP=4 CCC 04880000539

Cim: **Délnyugat-türkméniai száraz szubtrópusok szürkésbarna talajainak agrogenetikai sajátosságai**

Szerző: **Andronyikov, Sz.V.**

1987 291 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatómunka célja: szürkésbarna talajok agrogenetikai sajátosságainak komplex vizsgálata.

A szerző átfogó elemzést készitett az ilyen talajok tulajdonságairól, leirást adott a talajban végbemenő anyagátalakulási folyamatok együttes hatásairól, és meghatározta a talajok sajátosságainak változási tendenciáit az öntözéses müvelés viszonyai között. A kutatási anyag tartalmazza a szürkésbarna talajok származástani leirását, a talajok osztályozási rendjét. A szerző

ajánlásokat dolgozott ki az öntözéses módszer alkalmazására ilyen talajokon és bizonyos körzetekben az olajbogyó-ültetvények telepitésére.

A kutatás eredményei felhasználhatók a talajkutatás és -térképezés, ill. talajjavitás és -védelem terén. Összefoglalva a kutatás eredményeit: talajtérképek készültek adott térségről, kimutatták a talajok tulajdonságainak változásait öntözés hatására, meghatározták a növények növekedését befolyásoló környezeti tényezőket.

SSZ=880003757 TIP=4 CCC 04870019259

Cim: **Mütrágyák hatása a karéliai tőzeges talajok kálium-háztartására és az évelőfüvek hozamára**

Szerző: **Kjabeleva, G.K.**

1987 264 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: feltöretlen és müvelés alatt álló tőzeges mély talajok, célja: a lecsapolás és a tartós müvelés hatásának vizsgálata a tőzeges talajok kálium-háztartásának és az évelőfüvek hozamának alakulására.

Karélia területén először készült összehasonlitó értékelés a parlagon heverő és müvelés alatt álló talajok kálium-háztartásáról. A szerző megvizsgálta a mütrágyákkal talajba jutó kálium átalakulását az évelőfüvek hozamának előrejelzése céljából. Meghatározta a kálium-mütrágyák optimális adagolását, ami biztositja az évelőfüvek magas hozamát és egyben a legkisebb kálium-veszteséget a talaj szántórétegében.

A kutató által javasolt mütrágya-adagolást a Jesszolszkij Szovhozban 326 hektáron vezették be, átlagosan 30-50 rubel/ha megtakaritással.

Illusztráció 14, táblázat 65, forrásmunka 256.

V. AZ ERDŐK VÉDELME ÉS HASZNOSITÁSA

SSZ= 880004250 TIP=4 CCC 04880002870

Cim: **Téli araszoló hernyó ökológiája és elterjedése a pusztai tölgyesekben**

Szerző: **Dubrovin, V.V.**

1988 170 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: téli araszoló élőhelye a Voronyezs terület erdőiben. Célja: a hernyófajta ökológiai sajátosságainak és populáció-mozgásának tanulmányozása, továbbá e vizsgálatok alapján intézkedési rendszer kidolgozása a téli araszoló mennyiségi előrejelzésére, figyelésére.

A kutató meghatározta a téli araszoló mennyiségi dinamikájának kulcstényezőit és a térbeni eloszlás mutatóit. Tanulmányozta e kártevő tömeges elszaporodásának törvényszerüségeit és a fészkek kialakulásának körülményeit. A tanulmány alapján intézkedési rendszer készült a téli araszoló elterjedésének figyelésére és előrejelzésére, gyakorlati ajánlásokkal.

A kutatás eredményei bekerültek a "Módszertani utmutató a tölgyesek legveszélyesebb levélpusztitó kártevőinek figyelésére" c. tanulmányba, amelyet az erdőbetegségek kutatóinak, erdővédő állomások, erdőgazdasági szakemberek figyelmébe ajánlottak.

Illusztráció 26, táblázat 27, forrásmunka 166.

SSZ= 880006331 TIP=3 CCC 02870085169

Cim: **Az állomány alkalmazkodási képessége és a derék fák meghatározása fenyő és luc törzsállomány kiválasztására. Az értékes génállomány kiválasztási, megőrzési és hasznositási módszerei**

1985 105 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: A legjobb fenyő és luc állományok és fák a Litván SzSzK-ban, célja: az állomány alkalmazkodási különbségeinek tanulmányozása különböző termesztési körülmények között a legjobb klónok kiválasztása a másodnemzedék ültetésére.

Kidolgozták a kisérleti ültetvények vizsgálati, ill. géntár kiválasztás módszertanát. Három erdei gén-védterületet alakitottak ki 5700 ha területen. Alkalmazási terület: Litván Erdészet.

Ábra 8, táblázat 44, forrásmunka 51.

SSZ= 880000877 TIP=4 CCC 04880002712

Cim: **Dnyeper-melléki sztyepén az erdei biocönózisok mérhető és elvi értékének ökológiai megalapozása**

Szerző: **Gorejko, V.A.**

1987 184 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző elsőként végzett vizsgálatokat a Dnyeper-melléki sztyepek erdői mérhető és elvi/szellemi értékeinek megállapitására, tanulmányozva az erdők sajátosságait.

Növénytársulástani vizsgálatokat folytatott és alkalmazta az ökológiai profil- és mintanégyzet-elemzés módszereit. A Dnyepropetrovszk területi pusztai erdők mérhető és elvi értékének vizsgálata alapján becsléseket tudnak készitení a jövőbeni hasznositás lehetőségeiről.

A kutatás eredményeit a Dnyepropetrovszk területi erdőgazdasági vállalatok hasznositják, elsődlegesen a talajjavitási rendeltetésü véderdők telepitésében és ésszerü hasznositásában.

Illusztráció 6, táblázat 32, forrásmunka 172.

SSZ= 880003836 TIP=4 CCC 04880000508

Cim: **Idegen tűlevelüek a moldáviai erdőségekben**

Szerző: **Novak, B.I.**

1987 204 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző behatóan tanulmányozta és összegezte a tűlevelü fajok használatának tapasztalatait Moldávia erdőiben. Kijelölte a kifejezetten tűlevelüek termesztésére alkalmas területeket, meghatározta a növekedés legjobb feltételeit és az erdőtelepités technológiáját. Módszertani ajánlásokat dolgozott ki az erdőültetvények fejlesztésére tűlevelü fajok beiktatásával.

Illusztráció 27, táblázat 40, forrásmunka 203.

SSZ= 880003942 TIP=4 CCC 04880002358

Cim: **Lapálytölgyesek természetes megujulása a nyugati erdősztyepén**

Szerző: **Kopij, L.I.**

1988 238 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatómunka célja az volt, hogy a magról kelő lapálytölgy fejlődésének vizsgálata alapján meghatározzák a folyamat sajátosságait és hatását a nyugati erdős sztyepék tölgyeseinek megujulására.

A szerző kimutatta a fény-háztartás hatását a tölgyesek megujulására, és a növekedés lassulását a bőtermésü években. A tölgyesek megujulási folyamatának modelljét felhasználták a Lvov és Ternopol területek erdőgazdaságaiban a termelő és tervező tevékenység szervezéséhez és fejlesztéséhez.

Illusztráció 29, táblázat 37, forrásmunka 237.

SSZ= 880003812 TIP=4 CCC 04880000198

Cim: **A közönséges fenyő nemesitési mutatóinak összefüggései az éterolaj összetételével a középső feketeföldü övezetben**

Szerző: **Idzsomah, D.U.**

1987 198 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: kisérleti fenyőültetvények, derékfák a balparti erdészetekben, gyökérkór-fészkek a zsivotyinovi kisérleti erdőgazdasági telepen (Országos Erdészeti Kutatóintézet). A kutatás célja: a közönséges fenyő éterolaj összetételének vizsgálata a növekedési mutatókkal, a termőképességel, a kártevő-ellenállással és a gyantatermelőképességgel, ill az azokkal összefüggő jellegzetességek kimutatása.

A középső feketeföldü övezet adottságaira először mutattak ki összefüggést a közönséges fenyő némely morfológiai jelei és a

tűlevelekből nyerhető éterolaj összetétele között. Meghatározták, melyek azok a jelzések, amelyek alapján nagyobb hatékonysággal különithetők el a gazdaságosabb egyedek a fenyőtársulásokban. A kapott eredmények alkalmazása lehetővé teszi az erdőkulturák termőképességének és ellenállásának növelését.

A kutatási anyagot bevezetésre ajánlották a SZU Állami Erdőhivatalának intézményeiben, az akadémiai kutatóhelyeken stb. a fanemesitési módszerek tökéletesitésére.

Illusztráció 30, táblázat 13, forrásmunka 240.

SSZ= 880005238 TIP=4 CCC 04880002642

Cim: **Öttűs fenyők szaporitási eljárásai erdőtelepitési célból a vegyes erdők övezetében**

Szerző: **Kozsenkova, A.A.**

1988 124 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: öttűs fenyők mag- és husángültetvényei, magoncok és csemeték, oltások stb. Célja: tudományosan megalapozott ajánlások kidolgozása a cirbolya- és oregonfenyő hatékony szaporitási eljárásainak kiválasztására és bevezetésére különböző rendeltetésü erdőkulturák létesitéséhez.

Meghatározták az öttüs fenyők szaporitásának legperspektivikusabb módjait, vizsgálták a csemeték morfológiai változatosságát, és kimutatták a növekedési sebesség korai előrejelzésének ismérveit. A kutató új eljárásokat javasolt az erdőgazdálkodási szakembereknek öttüs fenyők mesterséges szaporitására. Meghatározta az agrotechnikai alapelveket koreai cirbolyafenyő, oregonfenyő és más fajok termesztésére vegyes erdős övezetekben, továbbá ajánlásokat dolgozott ki az öttüs fenyő faiskolázásának földlabdás módszerére.

Illusztráció 13, táblázat 33, forrásmunka 15o.

SSZ= 880005271 TIP=4 CCC 04880003063

Cim: **A Belorusz SzSzK égeresei helyreállitásának elvi alapjai**

Szerző: **Sztyepancsik, V.V.**

1988 310 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: égertelepités, vágás, erdőkezelés, célja: előjelzési, értékelési és helyreállitási technológia kidolgozása égeresekben.

Megállapitották az égeres vágások természetes és a szükséges mesterséges fölújitások sajátságait. Előjelzési skálát dolgoztak ki az égeres vágások, ill. fölújitások végrehajtására, s a végrehajtás értékelésére. Az ajánlást Belorusszia 10 kisérleti-termelő erdészetben alkalmazták. Az eredmény az égeres vágások fölújitásának javulása, a számitott haszon 9,1 rubel/ha/év.

Ábra 34, táblázat 67, forrásmunka 234.

SSZ= 8800003753 TIP=4 CCC 04870020797

Cim: **Tölgyesek fejlődésének talaj-hidrológiai feltételei a belorusz Poleszjén**

Szerző: **Gorjunova, A.V.**

1987 179 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A kutatás tárgya: automorf és fél-hidromorf talajok, ártéri tölgyesek, célja: kideriteni, hogy a tölgyesek tipusai és telephelyük talajviszonyai alapján milyen pontossággal prognosztizálható a termőképesség.

A kutató meghatározta a poleszjei tölgyesek alatti automorf és fél-hidromorf talajok genetikai sajátosságait. Elkülönitette az ősi ártéri gyepes elmocsarasodott podzolos talajokat. A fél-hidromorf talajok nedvesedési jellegének diagnosztizálására a kalcium-aluminium százalékarányt vette alapul a humuszos talajszinten.

A tölgyesek termőképességének modelljeit a pripjatyi tájvédelmi területen, a talajok szerinti tölgyes-tipusosztályozási táblázatot az oszipovicsi erdőkisérleti telep munkájában alkalmazzák. A kutatás eredményei felhasználhatók még az erdőhelyreállitási munkák tervezésében, a tölgyesek becslési számitásainál, valamint erdei talajok nagyléptékü térképezésénél.

Táblázat 61, forrásmunka 163.

SSZ= 880003954 TIP=4 CCC 04880002713

Cim: **Védőültetvények telepitésének tapasztalatai a Kanyevi körzet erodált földjein**

Szerző: **Maljuga, V.Ny.**

1988 251 old.

Csoport: A Nyelv: 570

A szerző tanulmányozta és összesitette a védőültetvények telepitésének tapasztalatait eróziósujtotta földterületeken, továbbá a különböző összetételü növénytakaró növekedésének jellemzőit és hatását a talajok tulajdonságaira a termőképesség növekedése szempontjából.

Kutatómunkája során erdőgazdálkodási, erdőbecslési, talajvizsgálati és matematikai statisztikai módszereket alkalmazott. Meghatározta a védőültetvények fejlődésének főbb szakaszait és szerepét az eróziósujtotta földek eredeti állapotának visszaállitásában, pontositotta a fás növények gyökérzetének talajmegkötő képességét jelző mutatókat. Az ukrajnai erdős sztyepék szakadékos-rézsüs lejtőinek erdősitésére kidolgozott ajánlásokat jól hasznositják a középső Dnyeper-mellék erdőgazdaságaiban.

Összefoglalva a kutatás eredményeit: a szerző meghatározta a védőültetvények helyes összetételét, az eróziósujtotta területeken végzendő erdőgazdálkodás elveit és az adott területen legalkalmasabb növényfajokat.

Illusztráció 46, táblázat 46, forrásmunka 345.

SSZ= 880417232 TIP=3 POL 00040347

Cim: **Fenyőgyökerek gyantacsapolása kivágás előtt**

Szerző: **Ostalski R. és mások**

1988

Csoport: B Nyelv: 540

A kutatók az álló fák (fenyők) gyökeréből a gyanta csapolás lehetőségeit vizsgálták, főleg a gyökerek ilyen célú későbbi felhasználásának szempontjából.

Megállapitották, hogy a vegyes fenyvesek telephelyein a gyökérbe juttatott 15 cm^3-es adagolású 5 %-os paraquat-oldat már 15 hónap elteltével is mintegy 22-28 %-kal növeli a gyökérzet gyantatartalmát. Később ez a mennyiség még tovább nő. A gyökérzet un. "vastag" testében gyanta főleg 15-25 év között keletkezik, vagyis rendszerint a sürün benőtt fiatalosokból termelhető ki, ahol a gépesités nehezen oldható meg.

SSZ= 880005313 TIP=4 CCC 004880003296

Cim: **Távol-keleti széleslevelü cédruserdők fejlődésének ciklusossága**

Szerző: **Malokvaszov, D.Sz.**

1988 185 old.

Csoport: A Nyelv: 570

Kutatás tárgya: széleslevelü cédruserdők, koreai cédrus állomány különféle tipusu és származásu erdőkben.

A kutató kidolgozta a faállomány-növekedés időbeni változásának elemzési módszerét. Bemutatta a növekedés ciklikus jellegét és meghatározta az erdőképző folyamat elsődleges szakaszát. Prognózist készitett a cédrus-állomány fejlődéséről 2003-ig, és kidolgozta az egész régió ökológiai prognózisát.

A kutatási anyagot felhasználják a Habarovszki országrész középső része komplex természetvédelmi tervének kidolgozásához. A kutatási eredmények alkalmazhatók még az erdőgazdaság, a környezetvédelem és az éghajlatkutatás terén.

Illusztráció19, táblázat 2, forrásmunka 115.